

Szkoły stać na więcej!

Christine Megson, dyrektor ds. Edukacji w Sieci Akcji Społecznych CAN (ang. Community Action Network) wyjaśnia w jaki sposób nowe pokolenie z Akademii CAN poprawia warunki w szkołach i społecznościach lokalnych.

tłum. Justyna Słowikowska

Sieć Akcji Społecznych CAN powstała w celu wspierania i promowania przedsiębiorców społecznych na terenie całej Wielkiej Brytanii. Naszym zadaniem jest poszukiwanie nowych, przedsiębiorczych sposobów rozwiązywania problemów społecznych.

Osiągamy to poprzez zrzeszanie ludzi w grupy, łączenie wolontariuszy i organizacji non-profit z sektorem państwowym i prywatnym. To pozwala na dzielenie się pomysłami i doświadczeniami i zachęca do myślenia w niekonwencjonalny sposób.

Koncentrujemy się na praktycznym aspekcie przedsiębiorczości społecznej, a jednocześnie staramy się uświadomić sektorowi państwowemu i prywatnemu znaczenie promowania przedsiębiorczości dla odbudowy społecznej.

Wraz z rozwojem sieci (obecnie sieć liczy ponad 700 członków) okazało się, że wielu dyrektorów szkół zgłosiło się mówiąc: "Jesteśmy przedsiębiorcami społecznymi, chcemy ulepszyć nasze szkoły – współpracujcie z nami." Wszyscy uznaliśmy, że przez połączenie tych szkół ze społecznością lokalną możemy stworzyć możliwość wprowadzenia znaczących zmian.

Z tej współpracy zrodziły się Akademie Sieci Akcji Społecznych. Od samego początku wiedzieliśmy, co chcemy osiągnąć. Głównym celem było poprawienie sytuacji uczniów i społeczności lokalnej. Poprzez połączenie naszego doświadczenia z przedsiębiorczością dyrektorów szkół, postanowiliśmy znaleźć nowe metody nauczania, by przerwać historyczny związek pomiędzy niepowodzeniami w nauce i biedą.

Byliśmy przekonani, że pobudzenie ambicji i aspiracji uczniów poprzez rozwój przedsięwzięcia społecznego, czyli właściwie przez naukę i zarabianie na życie może wprowadzić znaczne zmiany kulturowe.

Zadecydowaliśmy, że najlepszą metodą będzie wprowadzanie teorii w praktykę i nauka poprzez działanie. Przygotowaliśmy ogólny model integracji szkoły ze społecznością lokalną, postawiliśmy serię pytań i szukaliśmy źródeł finansowych na znalezienie odpowiedzi. Wśród tych pytań były:

- W jaki sposób edukacja, a w szczególności szkoły mogą efektywnie wpływać na odbudowę środowiska lokalnego?
- W jaki sposób szkoły położone w zagłębiach węglowych mogą wymieniać się doświadczeniami ze szkołami z takich terenów rolniczych jak: Cumbria, Essen, Southwark czy Brighton?

- W jaki sposób można w pełni wykorzystać połączenia elektroniczne pomiędzy organizacjami partnerskimi? W jaki sposób połączyć lepiej i gorzej funkcjonujące szkoły z biedniejszych regionów?
- W jaki sposób wykorzystać naukę przez Internet? Jak propagować w społeczności lokalnej uczestnictwo drogą elektroniczną?
- Jak szkoły mogą zaspokoić swoje wewnętrzne potrzeby, takie jak: ogródek, sklep, czy nowe meble przez rozwój przedsiębiorstwa społecznego lub franszyzę, by zapewnić uczniom doświadczenie zawodowe w prawdziwej organizacji, a także utworzyć nowe miejsca pracy i zapewnić sobie wystarczający dochód.
- Kim są partnerzy, którzy połączą doświadczenie i stworzą ogólnokrajowy model z możliwością dokonywania zmian regionalnych?
- W jaki sposób wyszkolić liderów społecznych, którzy staną na czele odnowy środowiska lokalnego, którego częścią jest szkoła?

Oczywiście, mimo, że różne części kraju mają ze sobą wiele cech wspólnych, wiedzieliśmy, że odpowiedzi na te pytania będą się różniły w zależności od danego miejsca. Podjęliśmy decyzję, by ograniczyć realizację projektów do Anglii, części północno-wschodniej, północno-zachodniej, Londynu oraz części południowo-wschodniej.

Uznaliśmy, że dyrektorzy szkół nie mieli wystarczająco dużo czasu, by prowadzić działania zarówno w społeczności lokalnej jak i w szkole, więc potrzebni nam byli ludzie, którzy cieszyli się uznaniem społeczności lokalnej, znali jej możliwości i mocne strony. Ci miejscowi 'zwycięzcy' Sieci Akcji Społecznych są bardzo ważni.

Drugim etapem było znalezienie grupy wolontariuszy (takiej jak np. Partnerstwo Wschodniej Części Durham, czy 'Most' w Brighton), która uczestniczyłaby w działaniach szkoły lub w realizacji projektu. W ten sposób łatwiej byłoby współpracować z Siecią Akcji Społecznych i pozyskać środki finansowe i możliwości niedostępne dla reszty szkół.

Z naszej siedziby w Londynie wspieramy szkoły i organizacje partnerskie poprzez stworzenie odpowiednich możliwości w ośrodkach rządowych i prywatnych, w sektorze państwowym i społecznym. Wspólnie z Bromley by Bow Centre (liderem w rozwoju przedsięwzięć społecznych, z siedzibą we wschodniej części Londynu), Centrum Zarządzania Ashridge oraz z Kolegium Liderów Szkół pomagamy szkolić liderów społecznych, współpracujących ze szkołami.

Mamy środki finansowe, by wysłać niektórych uczniów na kurs liderów na wyspę Skye. Z pomocą Ministerstwa Edukacji i Umiejętności, firm IT Cisco, Hewlett Packard i Microsoft testujemy nowe sposoby łączności szkół w dziedzinie uczenia i handlu za pomocą sieci. Powstaje nowy projekt, wspierający działania młodych ludzi oraz strona internetowa poświęcona tej tematyce.

Na to potrzeba czasu. Po pokoleniach izolacji społecznej i braku zaangażowania, zmiana nie przyjdzie w cudowny sposób z dnia na dzień. Jednakże w szkołach, w których działania trwają już od jakiegoś czasu, przez kilka ostatnich lat wyniki

egzaminów GCSE (ang. General Certificate of Secondary Education – egzamin zdawany przez uczniów szkół średnich w Wlk. Brytanii) poprawiły się. Ponadto, zmieniło się samo nastawienie do szkoły – coraz więcej dzieci chce do nich chodzić.

W Haringey, w północnym Londynie, uczą się również dorośli. Mają możliwość kontynuowania edukacji, zdobycia kwalifikacji i zarobienia dodatkowych pieniędzy. Wszyscy, którzy przyjdą na naszą konferencję do Shotton Hall w Peterlee, zobaczą w jaki sposób szkoła zdołała stworzyć uczniom możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego zatrudniając młodych ludzi w rosnącej liczbie przedsiębiorstw społecznych (patrz poniższy artykuł).

Działania nie są finansowane z tradycyjnych źródeł. Nawiązano współpracę między edukacją i ośrodkami służby zdrowia, a w planach jest dużo więcej. Tak naprawdę wpływ zaangażowania w życie społeczności lokalnej możemy zacząć doceniać dopiero w momencie, gdy szkoły przekształcają się w prężnie działające, aktywne jednostki. To znak, że zachodzi bardzo ważna zmiana.

Robin Harris, Anne-Claire Edynbry, James Edleston

Przedsiębiorstwo Społeczne Londynu SEL (Social Enterprise London), Sieć Akcji Społecznych CAN (Community Action Network) oraz TimeBank połączyły siły, by promować program pilotażowy pod hasłem „Kształcenie Młodych poprzez Przedsięwzięcia Społeczne”. Opowiedzieli Przedsiębiorstwu Społecznemu Młodych o celach tego projektu.

Tydzień Przedsiębiorczości ma na celu skłonić młodych ludzi, by przejęli kontrolę nad swoim życiem, by wyszli z inicjatywą i zrozumieli, że ich pomysły mogą zostać zrealizowane. Duch przedsiębiorczości może przejawiać się w rozpoczęciu własnej działalności lub po prostu w znalezieniu szansy i wykorzystaniu jej.

Projekt, prowadzony przez grupę trzech młodych i dynamicznych pracowników ma na celu intensywne szkolenie uczniów 6 klasy z AMR TC (Szkoły Technologicznej im. Arcybiskupa Michael'a Ramsey) w Southwark w dziedzinie przedsięwzięć społecznych, które pozwoli im założyć ich własny biznes.

Liderzy programu: James Edleston z TimeBank, Anne-Claire Edynbry z CAN oraz Robin Harris z SEL wpadli na ten pomysł w siedzibie CAN w Londynie latem zeszłego roku. Motywacją była dla nich inicjatywa związana z Ogólnokrajowym Tygodniem Przedsiębiorczości oraz pragnienie, by ich organizacje współpracowały realizując wspólny cel - by rozwijać entuzjazm dla przedsięwzięć społecznych wśród londyńskiej młodzieży.

Jeżeli każda agencja wniesie do projektu swoje doświadczenie, efekty niewątpliwie będą większe niż w przypadku osobnych działań. Doświadczenia Sieci Akcji Społecznych w dopingowaniu sektora do uzyskiwania długotrwałych efektów jest niedoścignione, a dogłębna wiedza Przedsiębiorstwa Społecznego Londynu w dziedzinie funkcjonowania przedsięwzięć oznacza, że uczniowie będą poznawać

nowoczesne podejście do funkcjonowania przedsięwzięć społecznych. Gdy dodamy do tego doświadczenie TimeBank w bliskiej współpracy z młodymi ludźmi w ramach propagowania działalności młodych w społeczności lokalnej, mamy idealne partnerstwo.

Robin Harris, menadżer obsługi uczestników w SEL mówi: “Myślę, że wszyscy z uczestników tego projektu zgodzą się ze mną, że nasze własne doświadczenie w poznawaniu przedsięwzięć społecznych we wczesnych etapach kariery dało nam większą motywację do tego, by realizacja projektu zakończyła się sukcesem.

Program rozpocznie się podczas ruszającego 19 listopada Ogólnokrajowego Tygodnia Przedsiębiorczości, kiedy to grupa zaproszonych uczniów ze Szkoły Technologicznej uda się na lunch do restauracji Fifteen – pionierskiego przedsięwzięcia społecznego Jamie’go Oliver’a.

Następnie uczniowie odwiedzą Green Works, świetnie prosperujące ogólnokrajowe przedsięwzięcie społeczne, które polega na recyklingu mebli biurowych na użytek społeczności lokalnej, przedsiębiorstw społecznych i szkół. Szkoła Technologiczna już miała okazję korzystać z mebli z Green-Works, co podkreśla związek pomiędzy szkołą, a przedsięwzięciem społecznym.

Jak twierdzi Anne-Claire Edynbry, koordynatorka do spraw rozwoju, edukacji i marketingu w Sieci Akcji Społecznych: “To świetna okazja dla tych młodych ludzi, żeby dowiedzieć się na czym polega bycie przedsiębiorcą społecznym. Lunch, rozmowy z członkami załogi Fifteen oraz wizyta w Green-Works, powinny stać się dla grupy uczniów motywacją do tego, by pomyśleć o założeniu własnego, prężnie działającego przedsiębiorstwa społecznego w ich szkole”.

Następnie zorganizowane zostaną specjalistyczne warsztaty dla grupy uczniów w ich szkole, by przekazać im wiedzę, umocnić pewność siebie i rozwinąć umiejętności, które będą im potrzebne do założenia przedsiębiorstwa społecznego.

Ta część programu będzie realizowana przez załogę wsparcia biznesowego z SEL oraz James’a Edleston’a, który już zajmuje się koordynowaniem działań grupy.

Jak mówi James: “ Moja rola w tym programie polega na utworzeniu trzonu grupy uczniów, którzy zajmą się realizacją projektu w Szkole Technologicznej, a następnie wspieraniu ich w sposób jaki wyznaczą oni sami. Jestem tu po to, by doradzać, znajdować kontakty, które pomogą im w realizowaniu projektów, które chcą stworzyć, a także po to by reprezentować ich interesy w społeczności lokalnej”.

Oczekujemy, że program „Kształcenie Młodych poprzez Przedsięwzięcia Społeczne” zapoczątkuje prężny plan propagowania przedsięwzięć społecznych w środowisku szkolnym. Program obejmuje również rozsyłanie raportów i modeli, które pomogą rozwijać ten ogromny potencjał w innych szkołach w okolicach Londynu i w całej Wielkiej Brytanii.

Jako że wzrasta liczba uczniów, którzy od swojej pracy oczekują czegoś więcej niż wynagrodzenia finansowego, promowania przedsięwzięć społecznych jako opcji

rozwoju zawodowego ma ogromne znaczenie. CAN, TimeBank i SEL mają tego świadomość i są dumne z faktu, że działają na rzecz promowania tego fascynującego przedsięwzięcia.

Każdy jest wygranym

Dyrektor szkoły, Ian Mowbray opowiada Graham'owi Readfearn w jaki sposób przedsięwzięcie społeczne prowadzone przez Sieć Akcji Społecznych CAN przynosi korzyści uczniom.

Ian Mowbray uważa, że gdy szkoła angażuje się w przedsięwzięcie społeczne, wszyscy na tym korzystają. Jego szkoła Shotton Hall w Peterlee w hrabstwie Durham współpracuje z Siecią Akcji Społecznych i zmiany jakie zaszły podczas ostatnich trzech lat są znaczące.

„Wcześniej, wizerunek szkoły i edukacji nie należał do pozytywnych”, mówi Ian. W całej wschodniej części hrabstwa Durham panowało ubóstwo, zlikwidowano zagłębie węglowe, pogorszył się stan zdrowia mieszkańców, wzrósł poziom przestępczości nieletnich oraz liczba nastolatków zachodzących w ciążę”.

Szkoły ciężko pracowały na rzecz rozwoju edukacji, ale bez efektów. „To, czego było nam trzeba to zaangażowanie społeczności lokalnej w działania i poprawienie jakości edukacji. Przyjechałem tu 3,5 lata temu właśnie po to, by zmienić wizerunek szkoły. Próbuje spojrzeć z nowej perspektywy na to jak uczniowie biorą odpowiedzialność za swoją naukę”.

Zacząto się od poprawy struktury szkoły i nowych mundurków. Szkoła uzyskała status szkoły artystycznej, a wraz z nim nowe studio tańca. Partnerstwo Wschodniej Części Durham, czyli projekt odbudowy społeczności lokalnej ruszył. Stworzyliśmy lepsze warunki do nauki oraz zbudowaliśmy poradnię zdrowia dla nastolatków. „Dzieciakom nie spodobały się mundurki, ale teraz zaczynają dostrzegać efekty działań”, mówi Ian. „Zdawalność egzaminu GCSE (ang. General Certificate of Secondary Education – egzamin zdawany przez uczniów szkół średnich w Wlk. Brytanii) wzrosła z 25% do 42%. Wzrosła również frekwencja na zajęciach szkolnych, a zmalała liczba uczniów wydalonych ze szkoły.

Powstała nowa Akademia Cisco Networking, która przygotowuje do pracy w branży IT oraz sieci komputerowych, a także pomaga dostać się na uniwersytet na kierunki takie jak inżynieria lub informatyka.

Jaki wpływ miały wszystkie te zmiany w szkole Shotton Hall na obojętnych często rodziców?

“Przykładowo w studio tańca mamy grupę rodziców, którzy przychodzą regularnie by nam pomóc – około 12 osób pomaga przy przedstawieniach oraz od strony technicznej. Mam nadzieję, że polityka drzwi otwartych, jaką stosujemy zachęca rodziców do przyjscia do szkoły. Mamy zdecydowanie wyższą frekwencję na

zebraniach z rodzicami, a podczas zorganizowanego ostatnio dnia otwartego, szkoła była pełna po brzegi. Prowadzimy też zajęcia z czytania, pisania, liczenia, a także rodzicielstwa”.

Obecnie powstają dalsze plany, związane z kolejnymi projektami społecznymi oraz ewentualnym gruntownym programem przebudowy. Jak twierdzi Ian: „Jako szkoła funkcjonujemy w społeczności lokalnej i musieliśmy zaangażować tę społeczność w działania. Od samego początku członkowie rady szkoły zgadzali się na to, co chcieliśmy zrobić. Gdy zostałem wybrany, powiedzieli mi, że mają nadzieję na więcej działań społecznych w szkole – myślę, że nie wiedzieli w co się pakują!”